

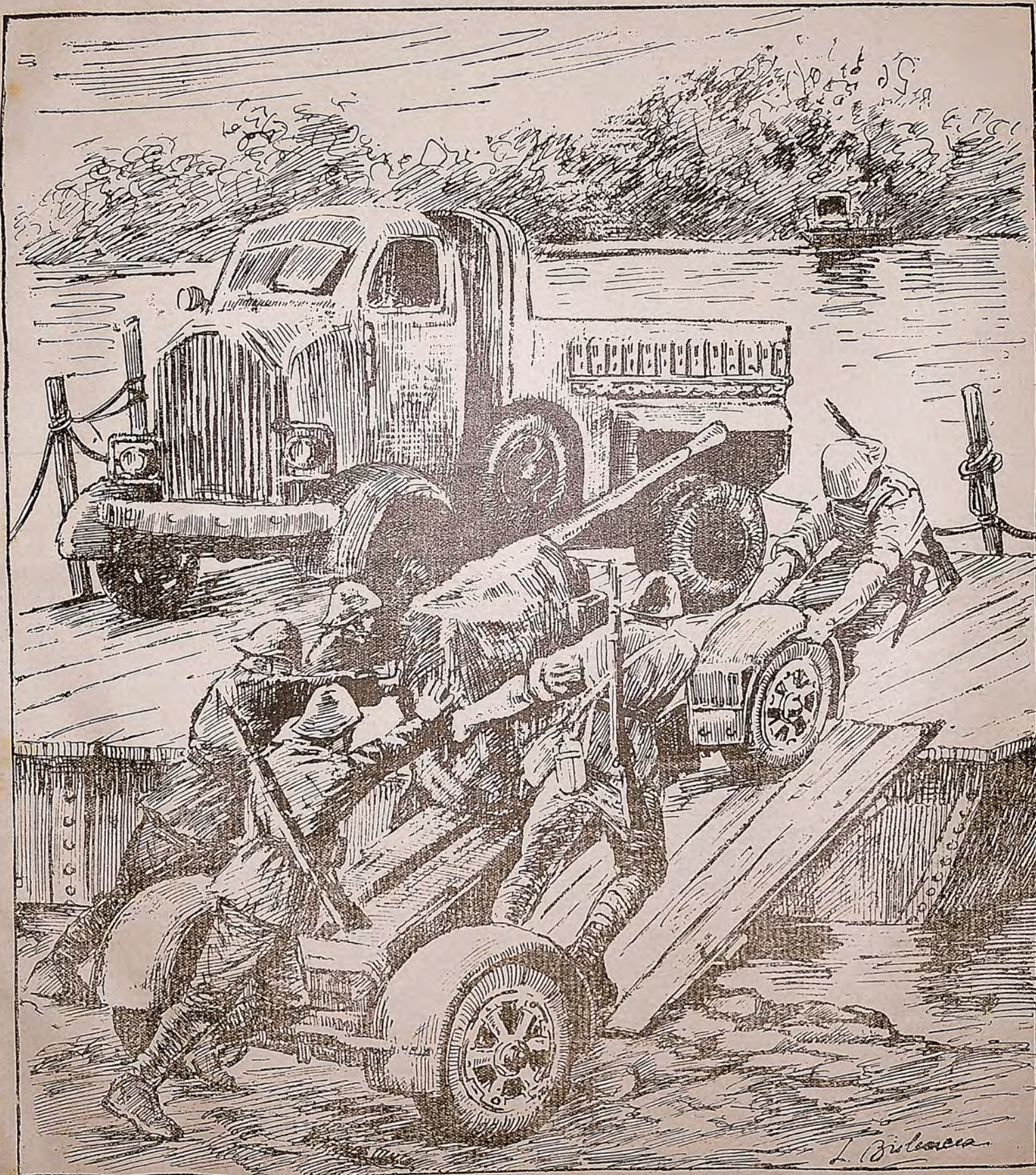
SENTINELA

ANUL III, Nr. 40
20 Septembrie 1942

GAZETA OSTĂȘEASCĂ A NAȚIUNII
APARE DUMINICA

Inscripție la Tribunalul Ilfov S. I. C. sub Nr. 623/1939

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
B-dul Lascăr Catargiu, 31 - București
TELEFON: 2.26.27. - 2.06.96.

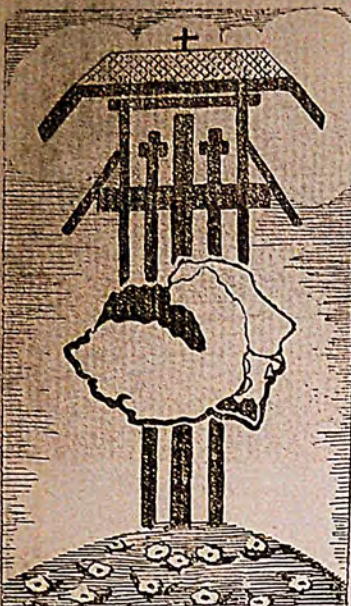

Obstacolele sunt trecute cu ușurință de bravii noștri ostași

Nu există piedici, oricât de mari ar fi ele, care să stăvilească înaintarea vijelioasă a soldaților noștri. Minunata colaborare dintre toate armele face ca succesul unităților noastre să fie asigurat. Fiecare ostaș își îndeplinește misiunea cu mare însuflețire și multă camaraderie, gândindu-se că unirea face puterea și că orice pas făcut înainte ajută la prăbușirea definitivă a sălbatecului dușman dela răsărit. În Caucaz,

ca și pe frontul Stalingradului, cele mai late și adânci fluvii au fost trecute pe poduri de vase, la care pionierii noștri au arătat curaj și o mare iscusință, lucrând de multe ori sub focul inamic. În modul acesta, camaraderia dintre arme contribuie în cel mai înalt grad la efortul unităților pe front, asigurând victoria armatei noastre, alături de camarazii germani în marea cruciadă contra bolșevismului.

„SENTINELA”

Crezul ostaşului

1. Cred în Regele nostru, în Conducătorul țării și în veșnicia Neamului Românesc.

2. Port în suflet icoana României adevărate și jur să-mi jertfesc viața pentru hotărârile ei.

3. Îndeplinesc ordinele fără șovăire și nu mă 'nfricoșează nici primejdia, nici trufia dușmanului.

4. Urâsc de moarte: minciuna, hoția, trădarea, fiindcă ele înjosesc și necinstesc pe ostași.

5. Iubesc camarazi; ei sunt ca și mine chezașia libertății țării, ostași bravi în războiu și lucrători harnici în uzine și ogoare, în timp de pace. Așa să-mi ajute Dumnezeu.

Cap. Giurgiu Samoilă

la cinci prizonieri

Paginile care s'au scris despre bravurile legendare ale soldaților și ofițerilor români, au fost întotdeauna pagini adevărate.

În fiecare zi vedem cu ochii noștri atâtea fapte de arme pe care altfel le-am crezut cu neputință, încât condeiul rămâne neputincios pentru a le putea descrie.

Iată-l pe caporalul Giurgiu Samoilă, artelnic la o companie, unul dintre eroii faptelor de arme ce se credeau cu neputință de realizat.

Iată cum s'a petrecut isprava de neînchipuit a acestui brav infanterist.

De aproape zece zile ostași se bat cu un eroism de legendă contra stăpânitorului cetății Sevastopol.

Caporalul Giurgiu Samoilă are misiunea de a împărți pușcașilor înalta, hrană caldă. După ce distribuie hrana la un ploton din aceeași companie și se îndreaptă către sectorul companiei, greșeste drumul și trece linia trupelor noastre, îndreptându-se spre inamic.

După ce parcurge cca 400 metri, întâlnește o grupă de 6 ruși care îl somneză să se predea. Fără să se intimideze, caporalul deși neînarmat și având asupra lui numai o grenadă, somează la rândul său pe ruși să se predea.

În același timp a și trântit grenada în mijlocul lor. Ingroziiți rușii au ridicat mâinile și s'au predat.

Prin curajul său și prezența de spirit, reușește astfel să-și salveze viața și în același timp să captureze 5 prizonieri cu întreg armamentul; unul dintre ruși fiind omorât de explozia grenadei.

Dar acest incident ce a produs o întârziere, a produs în companie o mare neliniște. În momentul când comandantul companiei ordona unei grupe să plece în căutarea lui, caporalul Giurgiu își face apariția cu marmita de mâncare și cu cei cinci ruși.

Fapta bravului ostaș a fost dată pildă celorlalți ostași ai diviziei, iar ca răsplădă a fost citat pe ordin de zi pe divizie.

Serg. T. R. VASILIU IOAN

La porțile Stalingradului

Presiunea zdrobitoare a trupelor germane și române, atât pe Doneț cât și pe Don, a forțat trupele bolșevice comandate de Timošconko, autorul dezastrului ofensive dela Sud de Harkov, să se retragă spre Volga și spre Caucaz, într-o goană aproape nebună, părăsind un teritoriu imens și zone industriale și economice de excepțională importanță. Primele semne de rezistență le-a dovedit în Sud, la porțile munților Caucaz, iar la răsărit la porțile Stalingradului. Ordinul sever al lui Stalin se pare că a hotărât în ultimele clipe apărarea desăvârșită a noului oraș de pe Volga.

Stalingradul reprezintă pentru soviete una din zonele industriale vitale și ultima cale de comunicație între Moscova și Caucaz și între Moscova și restul țării. Sistemul de fortificații pregătit oarecum din timp, servește trupelor roșii, descurajate de atâtea înfrângeri, să opună o crâncenă rezistență, care în câteva zile se va transforma într'un nou dezastru.

Trupele germane și diviziile românești care au atins prima centură de apărare, au de dat o luptă grea pentru cucerirea Stalingradului, ultima redută comunistă de pe Volga, nu numai pentru faptul că au depășit o întinsă zonă fortificată, ci și mai ales pentru că au de luptat cu climatul stepei Calmucii, atât de asemuitor celui din Sahara.

La Sud de Stalingrad, în imediata apropiere a orașului, se găsesc îngropate în pământ tancuri de 37 de tone. Acestea au la suprafață numai turela, care pe lângă că poate fi manevrată bine, mai oferă și un punct mic de lozire pentru inamic.

La Vest, centura de apărare este alcătuită din șanțuri și tranșee cu comunicații între ele, din adăposturi pentru artilerie, din cuiburi de mitraliere și branduri și din poziții pentru puști anticar.

Dela Nord la Sud, așezate în semicerc, sunt ridicate numeroase cazemate, cu tunuri anticar și mitraliere. Centura aceasta de foc este completată cu obstacole anticar din șine îngropate în pământ, șanțuri anticar în zig-zag, și în linie dreaptă, care au adâncime de 3-4 metri și care se găsesc la o depărtare de 4 kilometri unul de altul.

Stapa Kalmucii care se întinde între Don și Volga, este noul câmp de bătălie al trupelor românești. Ostași români sunt primii și singurii aliați ai germanilor pe cea mai înaltă poziție a frontului. Căliți în luptele dela Odesa, Crimeea, Harkov și Don, ei au izbutit să se impună, nu numai în ochii unui inamic dărz, sălbatic de dărz, ci și în fața comandamentului german, care le-a relevat eroismul prin numeroase ordine de zi. Lor le este dat după ce au trecut un an greu pe meleagurile Rusiei, să se bată în numele Armatei

Române și pentru cucerirea Stalingradului. Poate că unii care au intrat cei dintâi în Odesa, trebuie să intre tot cei dintâi și în orașul marelui despot moscovit.

Acest Corp de Armată și-a părăsit garnizoana la 21 Septembrie 1941, luând ca deviză cuvintele comandantului său: „Mergem spre răsărit ca să câștigăm ce are de câștigat Țara. Ne punem în luptă pentru Europa, pentru ca mâine să putem ține fruntea sus în cazul unei drepți desăvârșite”.

Pe frontul dela Odesa, aceste trupe s'au distins îndată, intrate în operații, ultimele au ajuns să pășească pe barierele orașului primele. Incepând din Noiembrie, curățate de partizani regiunile păduroase dintre Bug și Nipru. Apoi participă în mod victorios la zdrobirea încercărilor de debarcare ale bolșevicilor în Crimeea. După ce și îndeplinesc misiunea aceasta, sunt chemate în toată iernii în zona frontului dela Harkov și Isjum. Pe un ger cumplit de minus 40 de grade, și suportând cele mai mari suferințe, au ridicat cu piepturile lor, un zid de nepătruns în calea deslănțuirii hoardelor bolșevice.

Această sfortare supraomenească a fost încununată de cel mai neașteptat succes. Alături de trupele germane au făcut prizonieri în puna dela Harkov 30 de divizii de infanterie, 14 brigăzi de artilerie, 2 corpuri de cavalerie, numeroase alte elemente de armată și un bogat material de război, iar în intrândul de pe valea Bereka, în cadrul manevrei strălucite dela Isjum, unde au fost nimicite 4 armate sovietice, diviziile românești au făcut ele însuși 30.400 prizonieri, dintre care 400 ofițeri, și au capturat 60 tunuri grele, 100 tunuri ușoare, 1.000 de branduri, numeroase arme și mitraliere, autocamioane și importante cantități de muniție.

Printre prizonieri se găseau doi generali comandanți de divizie, iar cu materialul, arhiva completă a armatei a 9-a, cifrul și hărțile și dispozitivul diferitelor operațiuni.

Incurajate de aceste victorii, diviziile românești au continuat să participe cu același avânt și la acțiunile pentru trecerea Donețului și Donului. Faptul de a fi izbutit să străbată în timp de 20 de zile 500 de kilometri, fără servicii motorizate și înălțând la tot pasul mlaștină și râuri fără poduri, constituie în istoria militară o adevărată minune.

Cu toate încercările iernii, cu toate pierderile inerente și cu toată întinderea de pământ călcată numai cu piciorul, diviziile acestui corp au depășit cea mai marte parte din stapa Kalmucii, și se află pentru scurt timp la porțile Stalingradului. Ținta lor e aceasta, iar Stalingradul va fi cucerit de ei, cot la cot cu ostași germani așa cum a fost la Sevastopol.

S.

In smârcurile Kubanului

Mașina pe șenile oprește în fața unei baterii de artilerie. Colonelul comandant al detașamentului român motorizat întreabă după comandantul sectorului.

— „Mai înainte“, ne spune ofițerul bateriei.

Mai întrebăm încă în două, trei locuri și primim mereu același răspuns. Artileria bolșevică bombardează sectorul. Părăsim automobilul, iar colonelul român, a cărui statură sveltă și fizionomie delicată, te îndrituește să-l consideri mai degrabă un savant, pășește în fruntea noastră. Are în mână un baston noduros, aproape un ciomag ciobănesc.

Pe o poziție înaintată de observație îl găsim pe comandantul regimentului de artilerie care conduce personal tirul. Din satul învecinat care se află în fața poziției, se aude zgomotul luptelor. Coșul sovietic se află pe acoperișuri, în cuiburi de mitraliere. În fumul alb al incendiilor se amestecă norii de fum negru al proiectilelor și brandurilor. Colonelul ne explică situația în limba germană pe care o stăpânește la perfecție. De două zile se dau mari bătălii pentru cucerirea satului.

Stuful înalt cât omul, din jurul caselor, camuflează excelent pe inamicul care nu poate fi văzut. Însă din toate părțile, tănesc gloanțe de pușcă și rafale de mitraliere.

— Priviți de unde ies rachetele albe. Acolo sunt ostașii noștri. E o distanță de un kilometru....

Vorba îi este întreruptă de explozia unui proiectil căzut la 150 pași. Fără a clipi din ochii, continuă:

— La un kilometru peste sat este un canal care duce la Marea de Azov. Smârcurile și limanurile din delta Kubanului sunt regiuni potrivite pentru lupte în retragere.

Un motociclist plin de praf vine cu o informație. Colonelul citește nota scrisă și ne spune:

— Aviația de patrulare a găsit coloane puternice de ale inamicului în direcția Kuban. Avioane germane de bombardament se vor trimite acolo. Să nădăjduim că vor reuși să întârzie retragerea coloanelor pentru a le ajunge și captura.

Voința de a distruge inamicul strălucește în ochii săi.

În acea clipă, atențiunea ne este atrasă de zgomotul motoarelor de avion pe cer. Sunt șase bombardiere germane.

Colonelul, care lo aștepta, ni le arată satisfăcut, zicând:

— Iată-le! Aviația germană lucrează prompt!

Scrisoare din Caucaz

Ioane dragă, îți trimit
Poștala asta militară
Din locul unde sunt acum,
Departa mult de țară!

Măi frate, eu sunt sănătos,
Căci mare este sfântul
Alerg mereu după rușnaci,
Căci fug de rup pământul!

Când văd scilpiri de baionete
Și au simțit asaltul,
Atuncea crezi că nu-i mai prinzi,
Se duc ca necuratul!

Dar noi, în goană după ei
Și-i luăm tot cu grânda
Nimic nu poate, în calea ei,
S'oprească cruciada!

Pe la Curteni, la noi în sat,
Ce mai e nou Ioane?!
Hoțoarea cea de Illeana
Și-acum mai are toane?

Mai spune-ți tu câte ceva
Și-o du cu floricele
Că în curând o să-i aduc
Din Moscova înel!

Sfârșitul luptei e aproape
Și-o să mă 'ntorc acasă
Iar satul o să vadă atunci
Ce mândră e mireasă!

Acum când termin cartea mea
Mai am ceva de spus:
Vreau să mă 'ntorc în sat la noi,
Venind dela Apus!

Plut. ad-ție VICTOR GH. BALĂNESCU

ANTON STEININGER

Avram Iancu

S'au împlinit zilele trecute 70 de ani dela moartea lui Avram Iancu și aproape 100 de ani dela marea mișcare a românilor ardeleni din 1848.

Din calendarul neamului cu numeroși martiri care au luptat pentru drepturi și libertate, alături de Horia, Cloșca și Crișan, icoana lui Iancu „Regele Munților”, ne apare astăzi mai vie, mai luminoasă, aducând în sufletele fraților obidiți puternice nădejdi întru împlinirea dreptății românești.

Pe inima Ardealului, vatra nestinsă de totdeauna a românismului, se poate citi și astăzi, cu litere de foc, acea dată de 3 Mai 1848, când 40.000 de români s'au manifestat în adunarea de la Blaj, rămasă în istorie sub numele simbolic de „Câmpia libertății”.

Din negura trecutului ajunge până la noi tumultul însufletirii de peste munți, ca apele spume-goase ale Crișului și Mureșului, iar un crăinic nevăzut ne strigă cu glas de tunet sfintele nemuritoare nume: Șaguna, Barnuțiu, Cipariu, August Treboniu Laurian și alții, printre care strălucește chipul de arhangel al tribunului Avram Iancu.

„Câmpia libertății”, a însemnat, la răsruce istoriei noastre, piatra de hotar între două lumi. Acolo ne-am spus răspicat cuvântul nostru, uitând trecutul cel plin de umilinți și căutând cu ochi de vultur spre culmile viitorului, spre lumea de vis a înfăptuirii dorului românesc, sprijinit pe hrisovul strămoșilor și pe hărnicia vitează a poporului.

Tubitori de ordine și supuși legilor, Românii au crezut atunci în promisiunea împăratului, pe care-l scăpase de uzurparea maghiară; dar după ce a trecut primejdia, asigurările împărătești s'au dovedit vorbe în vânt.

Din nou a început hora nemeritatelor suferințe până când crăisorul munților s'a așezat în fruntea oștilor de Moți și ceea ce n'a putut izbui cu cuvântul, a căutat să înfăptuiască cu spada.

Fiu al Moților, ca și Horia, născut și crescut în Munții Apuseni, a cunoscut suferințele și dorurile sârmanilor de lângă el, închinându-și întreaga viață pentru mântuirea lor.

A luptat cu vitejie, câștigând izbânzi răsunătoare asupra dușmanului secular, legând de marea lui faptă, toată nădejdea fraților ardeleni.

A crezut cu hotărâre în dreptatea cauzei naționale și înslăciunea dela curtea împărătească l-a amărit cumplit, doborându-i avântul și întunecându-i mințile.

Român dintr'o bucată, tribunul Avram Iancu a refuzat decorațiile și onorurile împăratului, suferind după aceea prigoană și închisoare.

Dar ce erau oare caznele trupului, față cu cele ale sufletului înșelat, față cu suferințele neamului său?

Ultimii ani ai lui Avram Iancu, înfățișează cea mai dureroasă poveste pe care n'o întâlnim la niciun erou din istoria omenirii.

Apusul „Regelui Munților”, răsfărge atâtea tristețe în inimile fraților săi; nici lacrimile sârmanilor moți, nu-l mai pot mângâia. Numai fluierul lui drag mai duce prin munți și văi jalea unui neam rob, care nu găsește ascultarea nicăieri.

Așa a ieșit din lupta vieții, „Crăisorul Munților”, ca un vultur cu aripile smulse, ca un arhanghel doborât de diavoli.

Dar suferința lui a atras atenția lumii asupra soartei fraților ardeleni.

El a intrat în legenda poporului și în istoria neamului, pentru că a fost însuși întruparea virtuților și tuturor dorurilor noastre. Umbra lui uriașă și astăzi grăește pe cuprinsul Ardealului, iar noi îi prindem îndemnurile și le păstrăm adânc în străfundul inimii.

Jertfele eroilor nu rămân niciodată zadarnice. Glasurile celor din morminte bat la poarta lui Dumnezeu și neapărat dreptatea trebuie să se facă.

Cu credința nestrămutată în viitorul neamului, Românii de pretutindeni îngenunche astăzi la mormântul lui Avram Iancu, chemând umbra sfântă a marelui erou național să binecuvânteze bravii noștri ostași, care luptă astăzi cu patriotismul neînfriecat al românului de totdeauna.

I. VALERIAN

Artileria grea română în acțiune pe frontul Don

Tunarul Asiminei Gheron

Se clatină-adâncul sub

Fulgere...

Curg din negrele

Ugere

A nopții, potop de strivită

Lumină.

Pământu'n străfunduri

Suspină.

Răscoală de gemete aleargă

Sălbatec,

S'ascundă invinsul

Ostatec.

Tunarul Asiminei Gheron

Cu pieptul arămiu și

Gol,

Cu picarele'nfipte 'n al gliei

Pistol,

Cu oțelul brațelor — neînfriecat —

Trimite-al ghiulelelor

Arcan,

Să rupă,

Să ucidă,

Să sfarme,

Blestematele șiraguri de

Râme.

Picături de sudoare

— Măgele —

Sub chiuitul nebun de oțele

Cad pe buzele-i

Arse,

Ca o pulbere de

Mătase.

Tunurile mușcă flămânde

Cușmele stâncilor zăvărte'n

Osânde.

Rup carnea pietrei

Sure,

Rup trupurile'n trântă

Ușure.

Balaurul trebuie să piară

— Se roagă'n pieptu-i

Vioară,

Asiminei Gheron —

Tunarul n'are timp de

Gândit,

Nu știe de trudă,

Uită că-i

Rănit...

Sufletu-i pară și fulger,

Privirea cruntă, cu albul în

Sânger.

Îi arde sângele'n mări de vâpăi.

Se'naltă răsăritul din văi.

În juru-i zac morții ne'nvinși

De alți morți în brațe

Cuprinși.

Străpunse's cazematele sure,

Străpunsă a morții pădure...

Acuma... să doarmă ar vrea...

Din cer se desprinde o stea.

Să doarmă o noapte,

O zi și 'ncă-o noapte.

Să n'audă a morților șoapte...

Iar rana ce sângere, crâncen, în piept,

Și cea din piciorul cel

Drept,

Să nu-l mai sfășie acum...

Măini or porni iar la drum...

Mușcata inimi bate

Plăpând

Pe-al izvodului

Gând.

Se strânge'n fire subțiri

Lăvicerul cu năluci și-amintiri

Bat ploapele stinse

Alene,

Năframa stinselor

Gene.

Bat aripi pe suflet

Mereu...

Bat ploapele'ncet,

Rar și

Greu...

Moartea, sgârșit aur

Adună al stemelor

Har.

Alături de mormântul lui Neagu Ion

Odihnește tunarul:

Asiminei Gheron.

Albul crucii în pământ

Hain,

Tălmăcește jertfa și

Amin.

RONSARDA CASTRO.

Prin munții Caucazului

Sevastopolul este în flăcări

E prima zi a lui Cuptor; 1 Iulie 1942, cum arată calendarul acum. Soarele își răspândește belșugul de raze, făcând să se răscălească văile și creștele de piatră învecinate cu Sevastopolul.

Sevastopolul își trăiește ultimile clipe. O parte din el a fost cucerită, cealaltă e pe punctul de a cădea. În drum mi se spune că s'ar fi dat un ultimatum ca orașul să fie predat până la ora 14.

În dreapta și stânga drumului, ce coboară în serpentine, răsăr din coastele pietroase cazemate cu creneluri distruse, ori cu cupolele prefăcute în bucăți, găuri scobite în stâncă și tranșee tăiate în piatră, din care inamicul deslănțuise până mai acum câteva ore grindină de obuze, de proiectile și brandt și de gloanțe.

Au amuțit și tunurile și brandt-urile, iar mitralierele și celelalte arme automate și-au încetat răpăielele sinistre. De-a lungul fostelor poziții inamice, s'a lăsat o liniște nefirească, sfârșită doar de vaele sovieticilor răniți, care privesc cu groază cadavrele din jurul lor.

Am ajuns în apropierea faimosului șanț anticar al cărui braț, scobit în pietrăria Măgurilor și a văilor, încinge Sevastopolul. Inapoi lui pândesc, nepunctuoase încă țevile de tun ce ies din cazemate betonate, ale căror obuze au văjăit dela 7 Iunie și până mai acum, într-o drăcească răbufnire a morții.

Zădarnice au fost câmpurile de mine și rețelele ghimpate; la nimic n'au folosit formidabilele cazemate scobite în creștele stâncilor. Năvalnicul iureș al trupelor germano-române au trecut peste ele, asemenea unui vifor care mătură totul din calea lui.

Acolo unde între măgurile de piatră s'a întins covorul verde al ierbei firave, pământul a fost răscolit ca de rături uriașe. La scurte distanțe pare că au plesnit niște butoaie, care pătează cu grămețile negre de țărână tot întunericul ce ne înconjoară... Iată un con cu vârful în jos, adânc de aproape trei metri, dincolo altul, apoi încă unul și tot așa în dreapta și în stânga. Sunt locurile pe care bombele faimoaselor Stukas le-au atins cu o precizie uimitoare.

Aici erau o parte din întăriturile bolșevice, de unde gurile de foc inamice țineau sub bătaie toată valea, spre răsărit, până la Dealul Capela și Zuckerrhut, cele două poziții-cheie cucerite de vânătorii de munte al generalului C. V. R. Între bazinele sfredelite de bombardierele germane, pământul a fost ciupit de obuzele artileriei și de proiectilele Brandt-urilor, încât nu cred că a rămas o palmă de pământ care să fi fost cruțată de grindina schijilor. Scobită în stâncă din marginea drumului o cazemată fumegă încă. Prin crenelurile ei iese o duhoare acră, care îngreșează.

Trecem în șanțul ce duce spre intrarea în această fortăreață, dar spectacolul înfiorător ne face să ezităm. În fundul gropii zac câteva cadavre prăbușite peste un bolșevic, căruia nu i se văd decât picioarele. Un picior îi sângerează, celălalt se mișcă într-o parte și alta, se închircește și se întinde, într'un efort disperat. Se pare că, strivit de greutatea hoiturilor căzute deasupra lui, sovieticul ar vrea să se descătuseze de strânsoarea ce-l încheiează.

La câțiva pași e intrarea în cazemată. Ușa, patul de scânduri din care n'a rămas decât un picior, câteva lăzi de mușii și o armă automată, a cărui țevă zace pe piatră dela ușa cazematei, au fost prefăcute în scrum. Acum mai ard niște paie și alături e un cadavru. Hainele de pe el au fost cuprinse de flăcări, care sfârșie din pricina seului ce țâșnește din hoitul acela gras.

Părăsim cazemata cu decorul ei înfiorător și ne continuăm drumul spre norii imenși de fum ce se înalță la doi kilometri de noi.

...Sevastopolul e în flăcări.

În dreapta noastră, scobite în piatră terasei ce domină Sevastopolul, se ivesc grotele, de care mai auzisem cu vreo lună în urmă. Aici s'a refugiat cea mai mare parte din populația orașului care s'a gospodărit în aceste caverne atât pe cât a putut. Pe pripsele de piatră, de sub care povârnișul pare că se repede spre șoseaua asfaltată, se ivesc toate mărunțurile gospodăriilor modeste: mașini de gătit, butoaie, căldări și mobile rupte, deasupra cărora flutură în bătaia soarelui rufe. Pe o distanță de aproape doi kilometri, gratele par un lung șir de cuiburi omenești spânzurate pe coaste de crețe, al cărei pete roșiatice pătate ici și colo de o vegetație firavă incapabilă să hrănească nici cele câteva capre cocoțate sub pripsele de piatră.

Până la primele case din Sevastopol mai avem doar câteva sute de metri. În dreapta și în stânga noastră zac scheletele a numeroase automobile, care au căzut pradă flăcărilor. Alături de ele, deabia se mai pot distinge, stau închirite și prefăcute în scrum mai multe cadavre.

Am trecut de primele case dela intrarea în Sevastopol. În câteva clipe mi se desfășoară în minte toată viața acestei fortărețe care a înscris-o în istoria războaielor, dela celebrul asediu de acum aproape o sută de ani, — asediu care a durat unsprezece luni — și până astăzi.

Dar, în locul Sevastopolului găsesc o îngrămădire de ruine scaldate în nori înecăcioși de fum, din pricina cărora ochii lăcrămează neconștient. Suntem pe strada Laboratorului, pe care au mai rămas în picioare câteva clădiri. Toate au însă acoperișurile și pereții găuriți de schije. Se pare că aici avioanele Stukas au fost mai îngăduitoare.

Pe măsură ce mergem spre inima orașului, în loc de case nu vedem decât grămezi enorme de pietrărie, moloz și bărne, amestecate cu sfărâmături de mobile și felurite alte lucruri casnice. Cu toate că în partea de sus a Sevastopolului se dau încă lupte, pe strada Laboratorului e un furnicar nemișcat. Trec într-o parte și alta trupe române și germane, automobilele vântură praful gros de o palmă, iar în inima unor răspântii stau de strajă tancurile și tunurile anti-car, alături de care ostașii încremeniți lângă mitraliere, privesc cu încordare spre locul de unde s'ar putea ivi pericolul, fiindcă în colțul de Sud-Vest al orașului bolșevicii continuă rezistența.

Depozitele cu diverse mărfuri, pe care flăcările le mistue pe indelete, sunt luate

cu asalt de populația civilă care a ieșit din groto.

Femei bătrâne și tinere, moșnegi și copii, trec în fugă printre coloanele de ostași, cărând, atât cât pot să ducă, legături cu făină, săpun, conserve și zahăr. Sunt mărfuri, care sub regimul comunist erau interzise pentru ei. Acum, ca într-o cruntă răzbunare, civilii golesc depozitele, fără să fie opriți de cineva, fiindcă atât ostașii noștri, cât și germanii nu-i stânjenesc cu nimic.

Stau de vorbă cu un bătrân, în ale cărui priviri se citește încă groaza prin care a trecut în timpul bombardamentului, care a transformat Sevastopolul într'un uriaș morman de ruine, el a rămas ascuns într-o hrubă de unde a privit înspăimântat poporul de foc și schije. Bătrânul vorbește încet și tresare la fiecare bubuitură ce vine de sus, unde se dau luptele. Acolo, mitralierele și celelalte arme automate sunt în plină acțiune.

Moșneagul povestește clipele pe care le-a trăit și arată că sovieticii au rezistat aci, numai din cauza comisarilor politici și a politrucilor, care-i amenința cu împușcarea.

Strada Laboratorului s'a oprit la calea ferată, de unde începe adevărata grozăvie. De aci încolo nicio casă n'a mai rămas în picioare.

Din ruine se înalță valuri groase de fum, prin care abia mai puteau vedea escadrelile germane ce-și năpustesc picajul spre cuiburile de rezistență din cealaltă parte a orașului.

E un decor rar, în care se vede întreaga măreție a războiului, atinsă numai printr-o eroică putere de jertfă și neegalată voință de a învinge, calități care au însuflețit în luptele purtate aici, atât pe Vânătorii noștri de Munte, cât și pe camarazii germani.

RADU ARGES

Mormânt stingher¹⁾

*În noapte plâng încet prigorii
Pentru a nu te deștepta
În cor de heruvimi,—cocorii
Se lasă 'nec pe groapa ta.*

*Iar cabul înșeuat, te cheamă
Să sboi cu el, ca fulgu 'n nori
Și în semnale de alarmă
Să-l porți ca de atâtea ori.*

*La groapa ta fără cunună,
Petale nu s'au presărat,
Însă în țara ta, sub lună
Salcâmii plâng neîncetat.*

*Nici vântul nu ți-a luat sama
Că tuta nu te-a mângăiat,
Nici ochii nu ți-a 'nchis mama,
Nici draga nu te-a sărutat.*

*Căzut ca fagul de pe munte,
— Mormânt stingher de brav oștean,—
Pe rana glonțului din frunte
Vom pune salbe de mărgean.*

*Ca o poveste de iubire
Șoptită 'n sorlele târziu,—
Vom duce caldă amintire
În satul tău de lângă vii.*

Slt. ILIE PETRE TAMAȘELU.

¹⁾ În amintirea eroului serg. major Alecu Vasile din Grupul 57 Rec, căzut în fruntea plutonului său la Eisenb. Weiss Taschlijar (Crimeea).

Moartea eroică a caporalului Belei Constantin

În ziua de 7 Februarie 1942, compania de cercetare a unui regiment arădan primește misiunea să atace flancul drept a satului Kristapowka, având în stânga un regiment de infanterie amic, iar în dreapta compania 9-a.

Se înaintează cu mare greutate prin zăpadă și prin barajul de brandturi și arme automate bolșevice.

Ajungând la 800 metri de sat, inamicul deschide foc puternic asupra lupărilor români.

Trei ore sunt nevoiți să stea la pă-mânt.

Căpitanul Oane, comandantul companiei, dă ordin de deschiderea întregii puteri de foc, timp de 10 minute, după care om cu om, în salturi, ajung la 50 metri de primele case. Apoi căpitanul strigă:

— Cine se dă voluntar, să cerceteze aceste case?

Caporalul Gagică și sold. Moș Gheorghe ies înainte, cu baioneta la armă și sacii plini de grenade:

— Ne ducem noi, domnule căpitan! Strecurându-se încet până sub casele primejdioase, îndrăzneții voluntari le aruncă în aer, cu toate armele automate și munițiile bolșevice aflate înăuntrul lor.

Compania înaintează.

Grupa sergentului Pasăre se află în dreapta. Trăgătorul puștei mitraliere cade rănit grav.

Inamicul se bate cu îndârjire. Nu vrea să cedeze terenul.

Caporalul Belei Constantin, trăgătorul puștei mitraliere din grupa sergentului Pasăre, face minuni. Sare cu arma automată într-o parte și alta, lovind în plin inamicul care fuge îngrozit.

Mitralierele dușmane, ascunse prin podurile caselor, caută să tragă asupra îndrăznețului caporal. Sergentul Pasăre e cu el:

— Nu te lăsa, frate Costică, trage înainte, că tragi bine.

— Aveți grijă să mai vină cartușe, don' sergent! Lasăți-i pe mine pe spurcății aceștia de cioloveci. Îi aranjez eu pe toți!

Un val de bolșevici caută să înainteze în salturi, dar sunt prinși de focul armei lui Belei, care-i culcă pentru vecie în zăpada înghețată.

— Prin fața puștei mitraliere nu se mai trece! strigă viteazul caporal.

Inamicul se înfurie. Pare că a pus preț mare pe capul caporalului Belei Constantin, căci o ploaie de gloanțe se abate asupra lui. Caporalul încearcă să-și schimbe locul, ochit de inamic. Însă un snop de gloanțe ucigașe se abate asupra lui. Gloanțele îl lovesc în plin. Viteazul caporal se prăbușește într'un lac de sânge, îmbrățișându-și arma atât de dragă.

Dar românii știu să se răzbune. Un atac viguros și energic și inamicul plătește scump moartea eroului a cărui bravură a rămas pildă vie de iubire de țară, pentru toți camarazii lui.

S.

Prizonierii bolșevici la Stalingrad

Sergentul Mezin Pătru

Compania căpitanului Dincă Toma se află în fața satului Nowo-Uplatonow. În ziua de 18 Mai, din informațiile căpătate se observă că inamicul încearcă să se sustragă de pe linia pe care se fixase mai înainte. Pentru mai multă siguranță, Compania 11-a primește ordin să facă — în plină zi — o incursiune prin care să se constate prezența sau absența inamicului.

Misiunea nu este ușoară, pentru că poziția vrămașe e bine dotată cu branduri și arme automate. Acest lucru nu împiedică pe ostașii noștri să se avante și în această nouă încercare. Serg. Munteanu Gheorghe, înconjurat de câțiva camarazi, cu care a mai dus la bun sfârșit asemenea acțiuni, asigură pe comandantul său că și va face din plin datoria.

În acest timp, cpt. Dincă Toma i-a toate măsurile necesare, fiind gata să răspundă, cu toate forțele, inamicului, care ar fi vrut să încerce o ripostă la incursiunea ostașilor români. În ultima clipă, când grupa serg. Munteanu își terminase pregătirile, serg. Mezin Pătru, care avea în grijă sa grupul de comandă al companiei, roagă pe comandantul său să-l trimită și pe el la ceilalți camarazi. Cpt. Dincă refuză s'o facă, spunându-i că prezența lui este necesară la postul de comandă.

Domnule căpitan, stăruie serg. Pătru, lăsați-mă și pe mine în incursiunea asta. Am eu un „secret” și-am să aduc câțiva bolșevici.

Căpitanul după multă stăruință, consimte.

— Bine, Pătru, bine, dar ai grijă.....

— Mă'norc cu bine, Domnule căpitan!

— Să dea Dumnezeu.

E la amiază. Grupa iese din linie. Inceț, încet, ca niște năluci, se abat spre stânga, de aproape de pădure. Un salt, două, și-au intrat în ea. Pătru și Munteanu sunt înainte, ceilalți, ochi și urechi, cu armele gata să tragă, îi urmează în de-a-proape. Pădurea se rărește, câțiva pomi și merg în câmp descoperit. Într-o clipă sunt una cu pământul. Săgeată, un corp se ridică și apoi se pleacă: a fost Pătru.

La un post înaintat de observație cpt. Dincă urmărește pas cu pas drumul grupei. Ii are de atâtea vreme lângă el, i-a văzut cum luptă sau cum se bucură, când compania termină victorioasă vreo misiune. Îl vede pe Pătru tot conducându-i camarazii.

— Băieți, Pătru este tot în frunte, iar ceilalți îl urmează până la unu. A trecut acum și Munteanu înainte. Dacă reușesc copiii, apoi să știți că sărbătorim diseară succesul, și cu voia Domnului, mâine pornim la atac...

În câteva salturi rezezi ostașii au trecut pădurea și acum unul câte unul se îndreaptă foarte aproape între ei, de viziera care-i desparte de linia vrămașe.

Mereu în frunte, Pătru și Munteanu călăuzesc grupa în poziția inamică. Nici un pom, nicio tufă, nu-i mai poate ascunde.

— Măi, fraților, mai avem nițel și sfârșim greul... Nimeni dintre noi nu va muri, nu va fi teamă.

Fiecare își încordează atenția și privește înainte, spre bolșevici. Nu mai este mult până acolo.

Cei doi cercetași aflați înaintea grupei sunt împinși la creastă de către comandantul patrului. Aproape toată

grupa a ajuns la creastă. O mitralieră a prins să bată spre ea. Loviturile cad razant. Serg. Mezin Pătru, înlocuind pe vechiul cercetaș de direcție, sare ca fulgerul peste creastă, în timp ce gloanțele sueră în jur viespar ucigător. Exploziile brandurilor îi încadrează. Pătru râde spre camarazi. „A început să ne latro rău, dar să nu ne lăsăm. Își privește cruciulița dela gât: i-a prins-o măicuța în ziua când s'a sunat războiul... El se gândește că nu-i nici mai bun, nici mai rău ca alții. Este aproape de moarte și-i cu sufletul liniștit, nici un păcat nu-i întuneacă inima. Face semn comandantului de grupă să pornească iute, la dreapta, în timp ce el, cu doi camarazi, va trece spre stânga; câțiva bolșevici trag cu armele automate. Pătru aruncă o grenadă, două. Bolșevicii s'au prăbușit de moarte. Românii sar năpraznic din locurile lor, căutând să înconjoare locul de unde trăgeau cu câteva clipe dușmanii... Un bolșevic, ca prin minune, se scoală și caută să fugă. O armă română îl țintue, dar și el răspunde, focul se schimbă de o parte și alta, unul cade.

— Vai, Doamne, a căzut Petru!... Bolșevicul profită de necazul ostașilor noștri și dă să fugă. Munteanu cu gloanțele în față, aleargă spre el. O mitralieră pornește focul spre ei; e armă bolșevică... Bolșevicul este înșfăcat de român și tras în urmă. Ostașii noștri se retrag târându-se de pământ. Pătru e tras și el, abia mai gâfăie.

Cu lacrimă în ochi, camarazii lui dragi îl trag cum pot. Au ajuns aproape de locul unde au plecat. Căpitanul le iese înainte.

— Domnule căpitan, am îndeplinit ordinul! zice serg. Munteanu, și îndreptându-se către Pătru:

— Nu-i așa, frate Pătru?...

Niciun răspuns.

— Vorbește, Pătru!... stăruie sergentul.

Cu fața plină de sânge, Pătru zâmbește:

— Așa e... dar eu... n'am prins niciun bolșevic, și gura i se mișcă într'un spasm dureros. Apoi un oftăt ușor le iese de pe buze; s'a sfârșit.

Căpitanul și ceilalți ostași își descoperă fruntea; bolșevicul prins își ascunde fața la pământ.

— Băieți, închinați-vă: a murit camaradul vostru, spune comandantul companiei.

Și camarazii români se închină și plâng moartea celui ce a fost Sergentul Mezin Pătru.

Reportaj P. P.

Glăsu lui Decebal

*Din mândra și 'nalta cetate,
Din cuibul de vulturi și smei,
Dau glas înălțimilor toate
Și vouă, urmașilor mei.*

*Cât ochiu cuprinde în zare
Și'n munte cât sună cavalerul,
Al vostru-i, întreg în hotare,
Al vostru-i deapuri Ardealul!*

*Pământ dăruit moștenire,
Păstrat din strămoși în strămoși,
Așa vi l-am dat spre păzire
De ochi de barbari, nesăfioși.*

VORNICUL SIHASTRU

Trecerea peste Don a trupelor germano-române

CAPORALUL LUNGU

Uite-l, încruntat și parcă întotdeauna are să spună un cuvânt de protest la ordinul pe care-l primește. Dar niciodată nu vorbește nimic. Uitătura de om ciudat și totuși caporalul poartă în el liniștea, siguranța și încrederea pe care o are în executarea unei misiuni. Duce cu el în gând, un copil și o nevastă care nu-i scrie din cine știe ce pricină, mai are un cal în primire și servește o pușcă-mitralieră ca improspător. Pentru necazurile de acasă nu are răgaz. El face treabă bună do ostaș al țării și poartă cu fruntea sus grilele luptei.

Nu mi-l pot reaminti pe caporalul Lungu decât cu 24 de bolșevici pe care îi ducea la o distanță de 15 m înaintea lui, ca prizonieri dintr'o cazemată de pământ.

— Păi, Lungule, ai cam întârziat. Noi am terminat acțiunea.

— V'a venit norocul mai de vreme. Al meu a venit mai târziu, domnule sublocotenent.

— Cum de ai pierdut legătura cu noi?

— Nu știu. Am tot înaintat prin ceață și v'am pierdut din ochi. Apoi când am revenit la locul plecării era târziu și n'am găsit decât caii...

— Ei?!

— Am plecat din nou pe urmele dv., însă v'ați depărtat mult. Am alergat cât am putut. Și tot nu v'am mai prins.

— Do ce n'ai rămas la cai dacă te-ai pierdut?

— Oh, domnule sublocotenent, ce ați fi gândit de caporalul Lungu?... S'apoi nu puteam fără să fac și eu o treabă... Dar, ce facem cu ăștia, domnule sublocotenent?

— Tilică, du-i la comandament.

Și cei 24 bolșevici, toți tineri, cu ochii înrăiți și fețe aspre, aruncând priviri dușmănoase de fiare incolțite, pleacă escortați de sentinela.

— Vine și d-l căpitan.

— Să trăiți d-le căpitan, sunt caporalul Lungu.

— Te cunosc. Ce s'a întâmplat?

— Domnule căpitan, m'am pierdut de d-l sublocotenent și când m'am dus să-l găsească, cum nu prea vedeam prin ceață, — dăduri peste ăștia într'o cazemată. Eu credeam că nu mai este nimeni înăuntru, însă, tocmai când să intru în ea să văd ce e, unul din ei dă buza afară și vru să mă împungă cu baioneta... Luat fără veste, mă lăsa jos când a ajuns lângă mine... Nu știu, s'a împiedecat de picioarele mele ori de altceva, că-l simții grămadă peste mine. Repede prinsei arma lui și-i dăduri una cu patul în cap... Parcă fu de sticlă... Din cazemată țipară vreo câțiva. Aruncai o grenadă la ei... După explozie mă trezesc plonșit în cap... O bucată dintr'o mână, mă umplu de sânge pe gât și pe veston, dar, mă apropiat mai mult și trăsei un foc... Vitejii ăștia puseră mâna pe arme, iar unul din ei, se grăbea să îndrepte mitraliera spre mine... Hm! Mare noroc am avut că mitraliera lor o greoaie și n'au putut-o mânui repede, că, nu mă mai întorceam.

— Și?!

— Și... am fost mai iute de mână... L-am culcat eu s'apoi am răcnit la ei: „Predai?!... Au ridicat mâinile și i-am chemat: „Idi sudă“, săptămâna cui v'o 'ncălțat... Au lăsat armele și au ieșit câte unul. Au mai rămas și acolo 2 morți și 3 răniți de grenadă. Unu, n'avea mâini... Oh, cum se chinuia pe jos, în noroiu... Apoi, am luat pe ăștia și i-am adus să-i vadă d-l sublocotenent că și eu am făcut treabă ca ceilalți „băieți“.

— Așa! Bine, Lungule! Treci în repaus și te spală.

Mulțumit de noua ispravă a lui, ostașul pleacă spre ceilalți camarazi care s'au adunat să-i audă întâmplarea și povestește mai amănunțit ce a văzut în cazemată rușilor.

— Bun băiat!

— Multă îndrăzneală și mult spirit de sacrificiu, conchide căpitanul, depărându-se.

Sublt. I. P. Tămășelu

In Munții Tatra

D-lui Mach, ministrul de interne Slovac

*Pe Tatra sus, pe Tatra, stă, ca rana,
Înzepeziul plâns în ochi de lacuri,
Că le-a știrbit dușmanii răi coroana
Și le-au răpit tovarășul de veacuri.*

*Trei Feti Frumoși țineau pe umeri cerul
Și străluiau hotar de țară nouă;
Când le cânta dintr'un cavaler oerul,
Toți trei zâmbeau în lacrima din rouă.*

*Stăteau cuprinși cu mâinile ca'n hora
Ce sărbătoreau se frământă'n sale;
În pieptul lor nădețea tuturora
Trăia, ca'n inima ce'ntr'una bate.*

*Au fost trei frați, au fost!... Dar unde-i
unul?*

*Cine l-a dus? Și când? În care țară?
Cine-a fost hoțul și cine nebulul,
De-a jefuit asemenea comoară?*

*Dar când va fi să se mărească valra,
Ca împreună frații buni să fie,
Se va întoarce-atunci acasă Mătra
(Așa precum românii-acesta serie).*

*S'apoi izvoarele n'or să mai plângă
Sub brazii care povestesc într'una
Și-or sta în veacuri strajă frate lângă
Frăte, în țara care va fi una...*

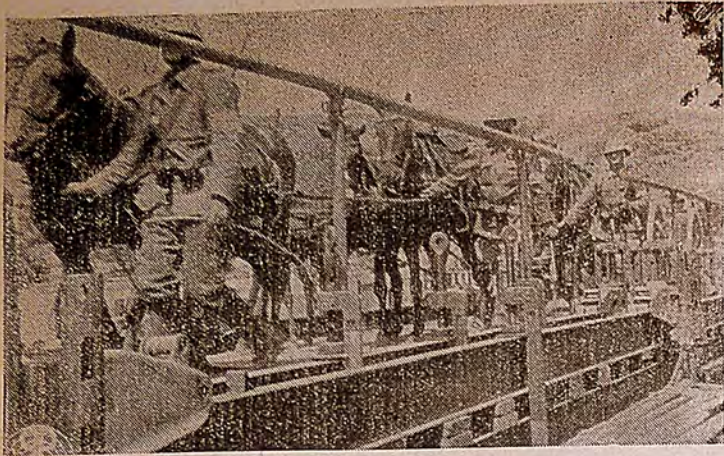
Cpt. rez. D. Iov

Șlaci, 15 Iulie 1942.

Românii trec Kubanul

Coloanele românești trecând peste Don

Cinste ție, caporal Gârleanu

Cald. O căldură înăbușitoare de Iulie. Oamenii abia se mai mișcă cu arma, masca și sacul de merinde în spinare. Forțarea Nistrului. Verejeni, sat românesc ca un paradis, chiar pe malul apei, de unde ochii se reped cercetători dincolo spre „Paradisul roșu”, țară care a stărnit atât de mult mințile și fan-tezia oamenilor. Vor ajunge oare să se convingă de ceea ce este dincolo, în atât de închisă Rusie?

Prăpădul pornește de cu noapte. Din cazematele ce ies la iveală, din cele mai puțin așteptate locuri, rusul trimite grindină de foc deasupra unui inamic ce nu i-a făcut niciun rău, și care nu au cazemate..., dar are căldura patriotismului drept scut. Și nimeni nu-l va putea opri.

Cavaleria se pregătește să treacă apa. Momentul e grav. Inamicul devine tot mai îndârjit. Comandanții de baterii se roagă lui Dumnezeu să nu li se rupă firul telefonic, să poată ține dușmanul cu capul la pământ, pentru ca trecerea peste apă să se facă mai ușor.

Puțin mai la vale de bateria patra, se află observatorul bateriei a treia. Comandantul e căp. Iacovache dă mereu comenzi. I se vede numai casca și barba lui stufoasă. Mai la deal, comandantul bateriei a patra, căpitanul Mihaescu Teodor, nu se mai satură să tot răcnască comenzi și este atât de pornit în această încercare de foc și schije, încât zăbăste mereu. Inapoi nu se uită deloc, ci tot înainte..., mereu înainte. Cei rămași în urmă, acasă, nu mai există pentru dânsul. Doar el singur, el care are puterea în mână. Cum să nu învingă?

Deodată, de alături dela bateria treia, pornesc mai întâi strigăte nedesluite, apoi vaiete de durere. Și în potopul acestor zgomete, durerea lor năprasnică, sfâșie..., iar caporalul Băra Filimon din Odobești și fruntașul Dumitru Petre din Buzău, își dau sufletul în mâinile Domnului, drept mărturie, acolo sus, la împărțirea supromei dreptăți. „Firul fusese rupt..., au plecat să-l repare..., la datorie. Dar un obuz vrășmaș îi isbește..., după ce abia apucaseră să repare firul..., dar bateria trage acum mai departe, salve nenumărate, pentru cinstirea lor.

Jalea însă nu-și găsește aicea locul. Strigătele celor doi camarazi mai dăinuie încă în urechile lor și îndârjește, nu slăbește voințele. Tunarii trag într-una. Dar bateria patra nu mai trage. S'a rupt firul. Văzduhul geme de bubuituri, de ecouri..., în timp ce tunurile ei tac... și așteaptă. Orice ieșire din groapă, înseamnă moarte. Pe cine să trimită să repare firul? Căpitanul își dă seama..., așa cum știe la fel de bine, că bateria trebuie să tragă... și că deci va trage.

Telefonștii se uită fix în ochii lui, care se plimbă cercetători dela unul la altul. Clipa este grozavă. Cine mai poate îndura această întrebare mută, înspăimântătoare? Și totuși lupta din ei e năprasnică. Mai așteaptă totuși... vor să vadă care va fi acela ce va pleca să repare firul, să poată trage bateria? Privesc în ochii căpitanului și așteaptă să-i audă glasul. Dar el tace..., și totul s'a petrecut numai în câteva clipe.

Deodată însă, caporalul Gârleanu Ion, se ridică în picioare.

— Domnule căpitan, plec să repar firul..., după care trage o injură tură românească, rusului.

După cinci minute, bateria răspunde. Incepe să tragă. Tunarii se înviorază. Telefonștii transmit zăbind ordinele căpitanului, care a început să-și furizeze din când în când privirile înapoi. Dar se liniștește, caporalul Gârleanu apare. E mândru. Nici nu se grăbește să intre în groapă. Asvârle mai întâi o privire de dispreț, dincolo, spre țara ru-sească..., în timp ce camarazii nu-l scapă din ochi. Unora le și isvorăsc între pleoape lacrimi cristaline. Fiecare i-ar strânge mâna..., căci prea sunt mândri de el..., ostașul din Vizantea, județul Putna.

N're pământ, acasă, păzește oile. Dar are un copil și... nevastă. Și-i e dragă țara, cu codrii ei, acolo unde s'a fost născut, crescut și unde trăiește și în clipele acelea. Ei sunt dragi și ceilalți lăsați acasă, i se rupe inima după ei..., și tot pe ei îi apăsă acum, ca și pe celelalte toate..., el cel brav..., el care cinsteste bateria.

Nu-i ușor lucru. Tunul bubuie, gloanțele suieră. Alții dinaintea ta s'au sfârșit în strigăte disperate. Și tu, telefonist, pleci, știi unde te duci și totuși nu eziți. Trebuie să întinzi firul, să-l repari când se rupe. Altfel tunurile tac și inamicul omoară..., inamicul învinge.

Tu caporal Gârleanu, care porți pe pieptu-ți „Virtutea Militară”. Cel din-tău în bateria ta. Astăzi, când scrii aceste rânduri, îl privesc. Mă observ. O fi ghicit el care că-mi este drag..., mie..., camarazilor săi..., țării?

ION CONAR

Povestea României

Trăia cândva pe lume,
(Un moș mi-a povestit)
Cu strălucit renume,
Un împărat vestit.

S-o dulce bucurie
De suflet l'a cuprins,
Că marea 'mpărăție
Intr'un război a 'nvins.

Dar, tot cu ea, venise
Tristețea crudă'n prag,
Cu vestea că-i murise
Chiar fiul cel mai drag.

S'atunci el, vesel tare,
O'un ochiu, voios, râdea,
Și'n groaznică 'ntristare,
Cu celălalt, plângea.

Azi, țara noastră este
Asemenea cu el,
Că are o poveste
Cam în același fel:

O'un ochiu se 'nveselește
Zăbind spre răsărit;
Cu celălalt jelește
Apusul pângărit.

Dar ne vom scoate ghimpul
Durerii vrăjmașești,
Că vine și aici timpul
Dreptății românești.

Plot. adm. THEODOR D. CARAMAN.

Trei căpitani

Călăreții români se apropie de coastele Asiei. De câțiva timp, privind spre Sud, ei zăresc Munții Caucazului hotărnicind zarea. Dar înainte de a cobori spre Marea Neagră, apele conușii și triste ale Azovului trebuie încă odată atinse. În mijlocul mlaștinilor, la capătul unui defileu îngust de coline, la picioarele cărora se înșiră câteva sate sărace ascunse în plantațiile lor de salcâmi, se găsește pe o movilă, nu departe de Mare și de locul unde se revărsă Kubanul, orașul Temrjuk. E ultimul obiectiv din orașele de pe țărmul Mării de Azov. Dealtfel, acest dâmb simetric, apare în mijlocul mlaștinilor ca ultima mișcare de teren a Caucazului în fața Mării.

Pentru a da puțință armatelor germane și române, care așteaptă la Kerci să treacă în Kuban, acest obiectiv trebuia cucerit cât mai repede. Cavaleria română, începe operațiunile în ziua de 18 August, pornind dela Anastasievskaja. Primul obstacol care se găsește deacurmezișul singurului drum care duce spre Temrjuk, e canalul Kurka.

Înainte de a putea forma capete de pod peste această cale de navigație care leagă fluviul Kuban cu limanul, trebuia curățat satul Otrub, care se găsește pe malul de Est al canalului, căpitanul Corneliu Pătrășescu, comandantul unui Divizion de Roșiori, primește această misiune în dimineața zilei de 19 August, pe când grosul forțelor executa trecerea apelor. Ofițerul încercat în atâtea lupte cucerește dintr'un singur iureș localitatea, dar primește un glonte spre sfârșitul luptei când, depășind satul, se îndreaptă cu pușcașii săi spre canal. Astfel roșiorii pierd chiar la începutul luptei pe unul dintre ofițerii lor cei mai prețioși.

A doua zi, sub scutul artileriei călărețe, lupta se reia cu înverșunare în jurul unui colhoz așezat la Vest de canal, la începutul defileului care duce la Temrjuk. Trupele sovietice întrebunțază orice casă, orice stufig, orice cută de teren pentru a îngreui înaintarea noastră. După o zi grea colhozul e cucerit, iar linia de foc se mută la Vest de marele sat Kurtschanschaia, care e cucerit a doua zi după o aprigă luptă în care greul e dus de roșiori. Miriștile uscate sunt aprinse de focul artileriei. O mare furtună întuneacă câmpul de luptă. Fulgeră în cer și tună pe pământ. Din roșiori mai cade locotenentul de rezervă Neculai Constantinescu. Satul impusurat dinspre Sud e ocupat odată cu căderea nopții. Deacum lo-virea orașului Temrjuk se vede deslușit.

Dar mai rămâne un obstacol în drum. Un mic crater, stins de mult, se profilează spre Sud-Vest ca o cetate naturală, comandând toată valea. E cota 202. Temrjuk nu va cădea decât după ce acest bastion natural va fi cucerit.

În zorii zilei de 23 August se pornește atacul. Vechiul vulcan reînvie parcă. Șrapnelele pe care le trage inamicul asupra liniilor noastre înaintând, învaluieste creasta cotei într'un nor de fum. Lupta ține până noaptea târziu. Dar chiar în cursul dimineții cade căpitanul Gh. Moldovanu și căpitanul Ghinescu, unul răpus de un glonte și celălalt răpus de un brandt.

Din grupul de recunoaștere, mai cad: locotenent de rezervă Colan Mihail ucis de un glonț în tâmplă, și sublocote-

nent Slotescu Constantin, lovit în inimă.

Intr'o zi de luptă de apropiere, în zorii zilei de 24 August, Temrjukul e ocupat, iar capul de pod e stabilit peste Kuban. Călăreții români se găseau iarăși în fața Mării. Ei își îndeplineseră misiunea. Dar pentru aceasta căzuseră, odată cu alți camarazi ai lor, cei trei căpitani: Pătrășescu Corneliu, Moldovanu Gheorghe și Ghinescu.

Un erou din pionieri:

Sublt. Ocicioc Grigore

În rândul bravilor jortfitori, care prin sângele lor tânăr și curat se așază la temelii uriașei zidiri de lume nouă, bazată pe triumful dreptății și al civilizației creștine, se înnumără, la loc de cinstă și sublocotenentul de rezervă Ocicioc Grigore, dintr'un Batalion de Pionieri, căzut ca un erou pe câmpul de luptă din Răsărit.

Cu sufletul înaripat de dragostea de țară, el a știut să fie, în împrejurările cele mai grele, o pildă vie pentru ostașii plutonului său, ducându-i la birușă și cinstind nu numai unitatea din care a făcut parte, dar și numele de ostaș și de român. În războiul de astăzi, pionierii au pe umerii lor sarcini din cele mai grele. Sunt însă anumite situații când ei trebuie să lupte la fel ca infanteria.

Intr'una din aceste situații speciale, compania I-a de pionieri a pornit un atac pentru cucerirea unui colhoz bolșevic, în care inamicul era puternic întărit, la Dimitrievka, spre Nord de râul Orel.

În fruntea plutonului său, sublocotenentul Ocicioc Grigore, tânăr și neînfricat și-a condus ostașii cu mult elan, până când după o oră de luptă a fost lovit în cap de un glonte vrămaș și răpus.

Comandantul și camarazii lui de arme nu l-au uitat și l-au înmormântat creștinește cu onorurile cuvenite în cimitirul militar al satului Gladkowska, în apropiere de Dimitrievka.

Drept recunoștință pentru meritele sale și ca o pildă vie pentru urmași, eroul sublocotenent Ocicioc F. Grigore a fost propus la înaintare în grad și decorat post-mortem cu Ordinul Steaua României clasa V, cu spade și panglică de Virtute Militară.

De asemenea, din inițiativa d-lui comandant al unității sale și a Baroului de Ilfov, a fost înscris în Cartea de Aur a Baroului din care a făcut parte și pe care l-a ilustrat prin meritele sale excepționale de avocat.

Țara se închină cu pietate la căpătâiul celor care luptă pentru gloria și veșnicia ei, și care prin faptele lor de vitejie, rămân îndemn pentru noi și strălucite acte de bravură pe câmpul de onoare, în războiul sfânt pe care-l ducem cu cea mai mare încredere în victoria finală.

Infanteriști germani înaintând pe frontul de răsărit

Faptele săptămânii

DIN ȚARA

PRINTR'O DECIZIE apărută în Monitorul Oficial, terenul pe care trebuia să se construiască gara centrală a Bucureștiului, a trecut în folosința Ministerului Apărării Naționale, pentru ca să se clădească palatul invalizilor de războiu.

Iată cât de mare este gândul Țării pentru cei ce-au luptat pe front!

MONEDERE METALICE de 250 lei cu chipul Majestății Sale Regelui Mihai mai au valoare numai până la 30 Septembrie 1942. După această dată cu ele se pot plăti numai impozitele.

DELEGAȚIILE DE OFITERI răniți, invalizi și mari mutilați germani, italieni și români, care și-au petrecut concediul de o lună de zile la Sinaia, ca invitați ai Armatei Române, au vizitat zilele trecute centrul de instrucție al „Muncii Tineretului Român” dela Breața, apoi au mers la Bran, unde au vizitat castelul regal, depunând o jerbă de flori lângă urna în care se găsește inima Reginei Maria. După ce vor vizita Constanța, acești distinși oaspeți se vor înapoia în țările lor.

ÎN NOAPTEA DE 13 spre 14 Septembrie 1942, avioane dușmane au aruncat asupra teritoriului nostru rachete și bombe, fără a isbuti să atingă vreun obiectiv militar sau industrial, făcând, însă, patrusprezece victime printre populația rurală.

Ascultați la radio între orele 12,50—13,50 „Ora ostășului” (Lunea, Miercurea și Sâmbăta) și „Ora ostășească româno-germană” (Vineri).

Pentru a alarma populația țării, însă, postul de radio Moscova a anunțat că Buceureștiul și Ploieștiul sunt în flăcări. Oare bolșevicii cred ceea ce spun?

DOMNUL MAREȘAL ANTONESCU, pe cât de bun la suflet, este cu cei nevoiași și cinstiți, pe atât de sever, dar drept, este cu acei ce calcă legea și regulamentele acestei țări.

Astfel funcționarul Lucian Dumitrescu, dela Primăria sectorului Verde din Capitală, fiind prins luând mită, d-l Maresal a ordonat ca să fie ținut timp de cinci zile în holul primăriei respective cu cătușe la mâini, iar noaptea să doarmă în beciul poliției.

După aceea va fi predat instanțelor de judecată pentru a-l judeca.

DE PESTE HOTARE

ZIARELE DIN STRĂINĂTATE continuă să se ocupe de țara noastră, cu prilejul împlinirii a doi ani dela suirea pe tron a Majestății Sale Regelui Mihai I și a luării conducerii Statului de către d-l Maresal Antonescu. Astfel ziarul german „Der Angriff” scrie:

„Poporul german se găsea alături de aliații săi români în ziua când acum doi ani România a început să scrie o nouă pagină a istoriei sale.

„Maresalul Antonescu, cu energie, și-a început opera de reconstrucție care — chiar dacă deocamdată se realizează în umbra războiului, nu este mai puțin importantă. Ceea ce a fost făcut până acum, este considerabil”.

„Corriere della Serra”, care apare la Roma, scrie printre altele, următoarele:

„Opera Maresalului Antonescu este vrednică de cea mai înaltă admirație.

Intr'un timp atât de scurt, și bazându-se mai ales pe forțele morale ale poporului său, el a putut face din mica armată română un instrument de războiu foarte puternic.

Urăm maresalului Antonescu o guvernare lungă și înțeleaptă cu rezultate din ce în ce mai strălucite”.

Iar „Petit Journal” din Franța, sub titlul „Doi ani dela revoluția națională în România”, scrie:

„Ca și Maresalul Pétain la noi, Maresalul Antonescu a fost, pentru poporul român, omul providențial, care a îndeplinit miracolul. Soldați amândoi și creștini, ei au făcut țării darul ființei lor, pentru a-i insufla o viață nouă, o moralitate nouă, aspirații noi și pentru a realiza revoluții naționale”.

DE LA 15 MAI LA 15 AUGUST 1942, forțele armate germane au distrus pe frontul din răsărit 3.503 avioane sovietice, în timp ce germanii au pierdut numai 294 avioane.

ÎN IRAN, SIRIA și LIBIA ciocnirile dintre populația civilă și trupele engleze de ocupație continuă, producând mari înecăcături autorităților engleze.

ÎN SUECIA, două persoane din garda regală au fost arestate și bătute la închisoare, deoarece făceau propagandă comunistă.

AVIOANE NECUNOSCUTE (probabil sovietice) au sburat săptămâna trecută pe deasupra Bulgariei, aruncând bombe și făcând câteva victime printre civili.

ÎN LEGATURA cu situația sovieticilor, se află din cercurile superioare ger-

mane, că Moscova a făcut un nou demers la Londra.

Astfel se adaugă, că guvernul U. R. S. S. ar fi trimis la Londra un voluminos geamantan diplomatic care conține proiectul și toate detaliile minuțioase ale creării celui de al doilea front, plan întocmit de comandamentul sovietic sub conducerea lui Stalin.

Se mai adaugă că guvernul londonez n'a primit prea bine acest fel de a proceda al rușilor și că niciun comentariu n'a transpirat din cercurile londoneze.

ÎN TRE COMANDANȚII britanici și americani din Egipt s'au iscat neînțelegeri, din cauză că americanii nu vor să se lase comandați de englezi.

ZVENSKA DAGBLADET, ziarul suedez de mare tiraj, publică un reportaj asupra situației de pe frontul din Extremul Orient, relevând, între altele, că americanii au adus la Port Moresby batalioane de negri pentru lucrările de șanțuri și de poziții fortificate în acea regiune.

MIȘCAREA DE NESUPUNERE din India, hotărâtă de Gandhi, pentru ca poporul indian să capete libertatea, este în creștere, mai ales în sud. În orașul Calcutta toate fabricile de armament s'au închis, deoarece indienii nu mai vin la lucru.

LOCOTENENTUL AVIATOR HERMANN GRAF a fost decorat de Fuehrer cu crucea de cavaler la Crucea de Fier pentru că a doborât o sută douăzeci și două avioane inamice, fiind singurul aviator care are un număr atât de mare de victorii aeriene cu avionul de vânătoare.

Nimeni n'a isbutit acest lucru până în prezent în altă țară.

Evenimente din războiu

Frontul antibolșevic din Răsărit

LUPTA PENTRU STALINGRAD continuă cu înverșinare. Faptul că în ultimele zile vremea s'a înrăutățit, căzând multe ploi, iar climatul de stepă cu nopți reci, s'a accentuat, n'a încetinit mersul operațiunilor. Cercul de fier și de foc se strânge treptat în jurul orașului. Intru cât legătura peste Volga ce le-a rămas sovieticilor este foarte anevoioasă din cauza bombardamentelor germane, ei dau atacuri disperate pentru a zdrobi brațul de clește german care a apucat orașul pela Nord și interzice legătura pe uscat cu grosul forțelor bolșevice. Aceste atacuri sunt respinse prin lupte extraordinare de sângeroase.

În cartierele de Sud ale orașului, în partea mai industrială a acestuia, luptele se dau din casă în casă, luând parte la ele devalma soldați, muncitori, civili, femei, cădeți ai școlilor militare, băgați în foc pentru a ridica moralul apărătorilor. Orașul aproape nu mai există, așa cum arată fotografiile aeriene sosite. Trupele ce trec Volga pentru a ajunge în linia de foc își fac loc cu greutate pe străzile acoperite cu dărâmături, ferindu-se de incendii și de bombe care cad cu nemiluita. Prin intrarea în acțiune a artileriei grele germane, situația Stalingradului a devenit imposibilă.

În sectorul de Nord-Vest, ocuparea unei poziții viu disputate face ca forțele germane să dispună acum de o nouă

bază de atac, a cărei importanță este foarte mare. Surparea sistemului defensiv este în plină desfășurare.

Prizonierii sovietici declară că autoritățile militare dela Stalingrad împușcă pe toți soldații sovietici care încearcă să se retragă. Ei mai afirmă că trupele sovietice de elită au fost nimicite în fața Stalingradului și acum mai luptă așa zisa „gărdă a Stalingradului”, compusă din bolșevici devotați regimului.

Pe frontul dela Stalingrad sosesc zilnic întăriri, mai ales la flancul dinspre Nord. Sovieticii încearcă să dea atacuri de uzurare, dar toate atacurile lor sunt zadarnice.

Ultimele știri de pe front ne arată că luptele de acum din Stalingrad — dela casă la casă — în cursul cărora trupele germane au pătruns, eucerind stradă după stradă, împotriva rezistenței celei mai îndârjite a sovieticilor, constituie actul din urmă a luptei pentru stăpânirea acestui oraș-cetate, care este apărut cu îndărătnicie de un inamic care întrebuintează orice mijloace care îi stau la îndemână pentru a nu se deslipi de poziții.

Bătălia împotriva Stalingradului a început cu trecerea peste cotul Donului și mișcarea de clește a germanilor dela Nord-Vest și Sud contra acestui oraș, favorită al dictatorului Sovietelor.

Punctul culminant al luptelor care durează mai mult de patru săptămâni,

este constituit de atingerea fluviului Volga, la Sud și mai târziu la Nordul orașului.

Soarta Stalingradului este acum pecetluită și nu mai poate fi înlăturată, oricare ar fi mișcările pe care Sovietele ar mai putea să le încerce.

Pe celelalte fronturi

Față de intervențiile tot mai insistente ale Moscovei, englezii au încercat din nou, în cursul zilei de 13 Septembrie 1942, crearea unui al doilea front, aruncând asupra țărmului Europei o trupă de invazie, compusă din 7 oameni.

Trupele germane de apărare a coastei au reușit să oprească și această încercare copilărească. Niciunul dintre atacanți nu s'a putut întoarce, pentru a duce măcar simple informațiuni.

O altă încercare de debarcare executată la Tobruk, cu forțe mai importante, utilizând și parașutiști, a fost la fel respinsă.

Bombardamentele aviației engleze asupra orașelor germane au continuat. În noaptea de Duminică spre Luni, Bremen a suferit un puternic atac, cel de al 100-lea atac aerian, dela începutul războiului. Au fost pricinuite pagube materiale, iar populația civilă a avut pierderi. Numeroase biserici și monumente de artă au fost de asemenea lovite. Dintre avioanele atacatoare, 14 au fost doborâte.

Pe mări și oceane

Ritmul scufundărilor realizate de submarinele germane nu cunoaște nicio încetinire. De câteva luni indicatorul arată mereu un milion tone pe lună.

Alte 122.000 tone au fost date la fund recent în cursul unei lungi acțiuni de urmărire a unui convoi ce se îndrepta din Anglia spre America. Alte 6 vase din convoi au fost serios lovite, celelalte s'au împrăștiat.

Submarinele erau echipate cu noile prompții de mateloti, care luptând cu o admirabilă înverșunare, au realizat această victorie în adevărat excepțională.

Războiul din Pacific

După o perioadă de pregătire, bătălia pentru insulele Salomon s'a deslășuit iarăși.

Se semnalează mai multe debarcări japoneze reușite în puncte importante; unde contactul a și fost luat cu trupele americane.

Se arată că noua ofensivă pornită de japonezi se poate transforma într-o mare bătălie navală.

Se anunță că încercarea făcută de japonezi de a debarca pe insula Guadalcanal, în sectorul apărât de americani, a fost încununată de succes.

Luptele continuă cu violență pe insulă.

